

Asia: VN/2821/2024

Lausuntopyyntö: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi lastensuojelulain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

a) Mitä vaikutuksia näette ehdotuksilla olevan?

-

b) Selkeyttääkö ehdotus lapsen kasvatuksen, valvonnan ja huolenpidon sekä perusoikeuksiin kajoavien rajoitusten välistä rajanvetoa sijaishuoltopaikan arjessa? Jos ei, miten säännöksiä tulisi muuttaa?

-

2. Hallituksen esitysluonnoksessa esitetään terveydenhuoltolakiin (69 §) ja lastensuojelulakiin (16 b §) informatiivisluonteista viittausta voimassa olevaan sääntelyyn ns. hybridiyksikköjen perustamiseksi. Mitä vaikutuksia näette ehdotuksen taustalla olevan tavoitteen kannalta?

-

a) Ovatko ehdotukset sääntelyltään selkeitä ja käytännössä toteutettavissa?

-

b) Miten arvioitte henkilöstölle asetettujen vaatimusten riittävyyttä?

-

c) Ehdotuksen mukaan asiakassuunnitelma tulisi tarkistaa vähintään neljän kuukauden välein ja sen tueksi tulisi saada asiantuntija-arvio. Miten arvioitte sääntelyä lapsen rajoittamisen tarpeellisuuden arvioimisen sekä sen sisällön ja laajuuden tarkistamisen näkökulmasta?

-

d) Mikä on näkemyksenne ehdotetun palvelun suhteesta erityisen huolenpidon jaksoon?

-

4. Esitetään muutettavaksi ja selkeytettäväksi nykyistä erityisen huolenpidon sääntelyä. Ovatko ehdotukset tarkoituksenmukaisia ja toteutettavissa käytännössä?

-

Vapaamuotoiset huomiot kohdasta 4.

-

62 ja 63§ Yhteydenpidon rajoittaminen ja rajoittamista koskeva päätöksenteko

-

64 ja 70 a § Tekninen valvonta lastensuojelulaitoksessa

-

65 § Aineiden ja esineiden poisottaminen lastensuojelulaitoksessa

-

66 § Henkilöntarkastus

-

66 a § Henkilönkatsastus

-

67 § Omaisuuden, lähetysten ja tilojen tarkastaminen ja lähetysten luovuttamatta jättäminen

-

68 § Kiinnipitäminen laitoksessa

-

68 a § Kiinnipitäminen lapsen laitoksesta poistumisen estämiseksi

-

69 a § Luvatta lastensuojelulaitoksesta poissaolevan lapsen etsintä ja palauttaminen

-

69 b § Lapsen kiinniotto

-

69 c § Kiinniotetun lapsen kuljettaminen

-

69 d § Perhekodista luvatta poissaolevan lapsen etsintä ja palauttaminen

-

69 e § Poliisin virka-apu laitoksesta ja perhekodista luvatta poissaolevan lapsen kiinniottamisessa ja kuljettamisessa

-

71 § Erityiset rajoitukset kuntouttavan suljetun laitospalvelun aikana

-

72 § Erityiset rajoitukset erityisen huolenpidon jakson aikana

-

6. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki Valtion lastensuojelulaitoksesta ja sen yhteydessä toimivasta koulusta ja täsmennettäväksi viraston nykyistä rakennetta. Vastaisivatko ehdotukset tätä tavoitetta?

-

Vapaamuotoiset huomiot kohdasta 6.

-

7. Esityksen tavoitteena on vahvistaa kodin ulkopuolelle sijoitetun lapsen oikeutta erityiseen suojeluun. Vastaavatko ehdotukset tätä tavoitetta?

-

Vapaamuotoiset huomiot kohdasta 7.

-

8. Vapaamuotoiset huomiot koko esityksestä.

KT kiittää mahdollisuudesta lausua ja haluaa tuoda esiin muutaman esitykseen liittyvän näkökulman.

Lastensuojelulain suljettua kuntouttavaa laitospalveluja, rajoitustoimenpiteiden muutoksia ja erityiseen huolenpitoon liittyvissä pykälissä mainitaan lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä lukuisia kertoja. Näissä pykälissä säädetään erilaisia tehtäviä nimenomaisesti yksittäiselle lapsen asioista vastaavalle sosiaalityöntekijälle. Nyt esitetyn sääntelytavan sijasta KT esittää, että säännösmuotoiluja tarkistettaisiin siten, että sääntely jättäisi hyvinvointialueelle harkintavaltaa, miten tehtävät kussakin esityksen nyt edellyttämässä asiassa hoidettaisiin oikeusturvaa ja julkisen vallan käyttöä koskevat näkökohdat huomioon ottaen.

KT pitää kannatettavana, mitä suljetun kuntouttavan laitospalvelun henkilöstöstä esitetään säädettäväksi. Lakiesityksen perusteella palvelua voisivat tuottaa valtion koulukodin lisäksi myös hyvinvointialueet ja Helsingin kaupunki. Velvollisuus palvelun tuottamiseen on valtion koulukodeilla. Hallituksen esityksessä todetaan, että suljetun laitospalvelun perustamisvaiheessa syntyy kustannuksia toiminnan kehittämisestä ja toimitilojen muutoksista. KT pitää tärkeänä, että myös

hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin mahdollisuuksia tuottaa erittäin tarpeellisia palveluja tuettaisiin taloudellisesti.

Lampenius Anu
KT Kuntatyönantajat